

La Maria va pujar les escales de les golfes, sorpresa per l'obscuritat que l'envoltava. Amb brusquedat, va recollir-se les faldilles per evitar embrutar-se amb el pols que cobria el terra de fusta. Estava impacient per sortir d'allà. Només havia de trobar un quadern i podria tornar a la lluminositat de la biblioteca.

La noia va trobar uns fulls amagats rere un peluix abandonat i els va portar a la llum. Va veure que eren escrits i va estar a punt de deixar-los anar, però llavors va reconèixer el nom de la seva mare, Margarida, escrit amb una cal·ligrafia delicada. Era una carta privada, que datava de feia divuit anys. Sabia que ella no tenia cap dret de llegir-la, però abans i tot que se'n adonés, ja havia començat la lectura amb un cert sentiment de culpabilitat:

"Barcelona, 8 de juny de 1903

Estimada Margarida,

Escric això des del cor. Sé que per fer honor a la nostra amistat t'ho hauria de dir en persona, però crec que llavors no podria amagar els meus sentiments reals, i seria una catàstrofe. Marxo. Quan posi l'últim punt a aquesta carta, tota la família agafarem el ferrocarril cap a París. Els motius són massa enrevessats per descriure-te'ls aquí. Malgrat tot, sí que hi ha una cosa que vull fer-te saber.

Els nostres gairebé quinze anys d'amistat han significat molt per a mi. Segur que per a tu també, però potser no m'entens. Per a mi, has estat més que una amiga. Durant molt de temps no ho entenien o, més ben dit, no volia entendre-ho, i no m'atrevia a parlar-ne amb ningú. Però els anys ja han passat i no puc continuar ignorant-ho. T'estimo.

Margarida, sé que t'estic posant en una situació complicada, però no puc evitar-ho. Els teus somriures, les vegades que m'has fet riure... No puc deixar de rememorar-ho, aferrant-me a cada detall per no oblidar-los. No pretenc posar-te pressió; només volia que ho sabessis. T'estimo com a ningú. T'estimo diferent de tothom, t'estimo com no estimaria una amiga.

Sovint somio que desafiem el món juntes, que som qui realment volem ser, que escapem i vivim fidels a nosaltres mateixes... Sovint somio que som felices, juntes.

Deixa'm demanar-te perdó un altre cop per no fer-te aquesta confessió en persona, i desitjo amb anhel que tots els anys d'amistat que hem compartit no quedin en l'oblit a causa d'aquesta carta.

Fins aviat,

Rosa Ferrer. "

La Maria va agafar una gran glopada d'aire. Com podia ser? Mai havia sentit el nom de Rosa Ferrer, i ara descobria que potser havia compartit un romanç amb la seva mare. Però allò era totalment impossible. Aquest pensament, però, no va evitar que la Mara corregués cap al saló amb la carta a la mà, decidida a desvelar la veritat.

—Mare. Qui era la Rosa? He trobat la carta a les golfes. —va preguntar amb veu tremolosa.

La seva mare va llegir l'escrit amb expressió de tristesa i, en acabar, una sola llàgrima va recórrer la seva galta. Va sospirar i va indicar a la Maria que s'assegués.

—La Rosa havia estat la meva millor amiga, però quan teníem dinou anys va haver de mudar-se a París. No es va acomiadar de mi, i jo em vaig sentir traïda i enfadada. Però, sent sincera amb mi mateixa, no va ser aquest el vertader motiu pel qual no li vaig tornar a escriure mai: La Rosa m'havia fet veure els nostres anys d'amistat amb uns altres ulls. Havia fet adonar-me dels meus propis sentiments, i això va provocar que l'odiés a ella, a mi i, sobretot, al món i a la meva família per no deixar-me ser qui era.—la Margarida va tancar els ulls i es va endinsar en el passat: —Si pogués tornar enrere, faria cas al meu cor, i no em preocuparia tant del que pensessin. Si tingués una altra oportunitat, li diria... li diria que jo també l'estimava.

La Maria va abaixar la mirada a la carta.

—Encara hi ha la seva adreça. —va dir.